

חילוץ לוחמי מועד "פורקן" – סיפורו מפקד החטיבה

04/08/2007 || אופ (מייל) אמןון רשות || מועד פורקן, סיפורים אישיים

סיפורו של אלוף (מיל') אמןון רשות – מח"ט 14 במלחמת יום הכיפורים

בשעות הערב של 8 באוקטובר 73, לאחר ששבנו מסע ארוך ומיתור אל עבר הגזרה הדרומית, שבו הגיענו עד ציר הגדי וחזרנו לגזרה המרכזית, מצאתי להקים מחדש קשר עם המudyim המונתקים שהיו באחריות החטיבה בטרם שייצאנו למסע. בין המudyim שהליכם התקשרתי היה מועד "פורקן", שמקודם היה – רס"ן מאיר (מאיר'ה) זילל. מאיר'ה בדק עמי את האפשרות שיחולץ בו בלילה. הבהרתי לו את המ痴 – את העובדה שבין כוחותינו ובין המudyim חוויציה מצורית עם אף חילים מצריים, ואת הקשיים האובייקטיביים בשיגור כוח חילוץ דרך מערכי האויב הדיוויזיוניים, עם כל הסיכון הכרוך באובדן ח"י אדם רבים. לאחר ששמעו ממני את תמנת המ痴 לאשרה, אמר לי מאיר'ה כי יש בគונתו לנסות ולהיחלץ רגילה.

לא יכולתי שלא להעיר ולהזכיר את רצונו ולעשות הכל על מנת לסייע שהחלטה זו שלו, תצליח.

תיאמתי עם מאיר'ה את פרטי החילוץ; הצעתי לו לנעו מדרום ובצמוד לציר "טليسמן", מכיוון שבאזור זה האויב היה דليل יותר, וסבירות עמו שיצא בדרך לאחורה שקיעת הירח – בשעה 02:30 לערב, לעבר קו כוחותינו באזור ערד א-סמר (כ-1 ק"מ מדרום-מערב לצמתה "טليسמן"- "חיזית") – הלילה גלית של 10-12 ק"מ בקוו אויר. עדכנתי את מפקד האוגדה – אריק שרון, ואת מח"ט 421 – אל"ם חיים ארת, שחטיבתו הייתה ערוכה בגזרת ציר "טليسמן". במשרhalb הלילה עקבנו במפקדת החטיבה אחר המתרחש.

לפנות בוקר קיבלת החטיבה הוראה לנעו לעבר ציר "טليسמן" ולהעיר באזור "טليسמן" 34-39 עד אור ראשון. החטיבה נעה בתנועה מבצעית מאובטחת לעבר ציר "טليسמן", והגיעה ליעד עם אור ראשון. לקרה בוקר, נודע לי כי מפקד האוגדה הטיל לחומי מועד "פורקן" נס במשרhalb הלילה לעבר נקודת המפגש והגיעו לעינם עם שחר. לקרה בוקר, נודע לי כי מפקד האוגדה הטיל על חטיבה 421, שהיתה אחראית על הגזרה, להחלץ את הכוח. לא השלמתי עם החלטתו זו. ראייתי במשמעות החילוץ, חובה מוסרת ואנושית כלפי לחומי מועד "פורקן" וחוב שבחבה להם החטיבה, כמו שפזקודה על המudyim לפני המלחמה ובמהלכה. פנית לאריק שרון ודרשתי שימושת החילוץ תועל על החטיבה. אריק נמקד שדה מנוסה ותיר קרבות, הבין והעריך בקשה זו, והטיל על החטיבה את המשימה.

הוריתי למג"ד 184, רס"ן שאול שלו, לארכן כוח חילוץ שככלו 2 טנקים – טנק מג"ד וטנק קש"א (קצין קישור ארטילרי), 4 נגמ"שים עם מספר לחומי מודיעין מפלוגת חרמ"ש י' שעלה פיקד רס"ן שלמה לויין, כאשר על כל נגמ"ש מפקד קצין, וצורף אליו הרופא הגדוד. חפ"ק חטיבתי, שככל את טנק המהט' ונגמ"ש המס'ח (מפקד סייע טיביטי), התמקם בעמדת תצפית באזור "טليسמן" 23 במטרה להיות קרוב ככל האפשר לכוח חילוץ ולשלוט מקרוב על הביצוע. תיאמתי את פעולות החילוץ עם מח"ט 421 – אל"ם חיים אחר, ומג"ד 599/421 – רס"ן עמי מורג, וכך גם כוח חטיבת 421, כולל גדור 599, יסייעו באש וירתקו את האויב, כאשר גדור 599 מתמקד בסיו"ע באש ורתקוק האויב ברכס "נוזל".

כאשר מג"ד 184 דיווח כי כוח החילוץ מוכן, הוריתי לו להיכנס עם כוח החילוץ, ותיאמתי את מפקד מועד "פורקן". כוח החילוץ נע בין כוחות חטיבת 421 וכוחות האויב ונע לעבר נקודת המפש המתוכננת. על הכוח נורתה אש כבדה, הוא סרק את השטח בمهاراتו, לא מצא את לחומי מועד "פורקן", וחזר לעבר קו כוחותינו, על פיו הוראות. נתתי הוראה להכנין את הכוח וລרגמו מחדש, כאשר במקביל, אני מנסה לברר עם מפקד מועד "פורקן" – בראשת הקשר את מקומו המדוייק בדריכים ובאמצעי זיהוי שונים, הכל מתוך מטרה שהכוונה לא "יחסף" למצרים. לאחר שכל הניסיונות לא צלחו, ביקשתי מפקד מועד "פורקן" שיירה כדור זיקוקין ירוק (כדור זיקוקין ירוק שיבולות בשטח כיוון שאמם כוחותינו וגם האויב המצרי יירז תחומות שכללה כדורים נובטים בצעב אדם). לאחר ירי הזיקוק, דיווח לי שאול – מג"ד 184, כי הצליח לאתרו והוא מוכן לתנועה לעברו.

בשלב זה החלמתי להציג לפחות כוח החילוץ עם הטנק שלו ונגמ"ש המס"ח. נכננו לשיטה. בקשתנו ממח"ט להגביר את אש הטנקים ולטראל, ככל שנitin את אש האויב. נגמ"ש המס"ח פיג'ר, התעכב ונשאר בזקן כוחותינו. הכוח שעצט קידמה. הטנקים מוגבלים, כאשר הטנק של רס"ן רון השמאלי בזקן (מדרום) לטנק של שאול, כשמאחוריהם נעים ארבעת הגמ"שים. נורמה עליינו אש תופת של טנקים, טיל' נט' ומקלעים. טיל' סאג' "שיטו" אלים ואנו הצלחנו לחמוק מהם. על אף צricht הטנק היו ממספר חוטי תיל (שישימוש לטנוט הטילים) של טילים שחלופו מעל הטנק. לפטע, הבחןתי בקבוצה של כ-30 חיילים הניצבת על ראש גבעה בטוטו של כ-200 מטר משמאלי. הודיעתי לשאול שלו, "שברת" את נתיב התנועה ונעתי לעברם ששאש האויב ממשיכה במלוא העצמה. כשהגעתו לטווח של כ-100 מטר מתחילם, הבחןתי כי בגדי החילולים אינם מדי צה"ל, אלא מדים מצריים. פתחתי עלייהם באש מקלעים והם השיבו באש לעבר, תוך הסתערותם עליהם. ירינו כל יכולותנו, תוך שאני מחלף סרט במקלע המפקד, קצין הקשר החטיבתי, רס"ן שלמה וקס, שהוא עמי בטנק, יירה בתמ"ק העוזי שלו. השלכנו רימונים ורמסנו את החילולים המצרים בשרשראות הטנק, בתום ההסתערות עשוינו סיבוב פרסה עם הטנק וחזרתי והסתערתי על שירדי הכוח המצרי. כל זאתה עת, האויב המצרי המשיך לירות علينا טיל' סאג' מהאגף ואש טנקים. כשבימינו את ההסתערות החוזרת הבחןתי שהטנק של' בעצם, בודד בשטח על ראש הגבעה. סדקנו את השטח בתצפית בצד' לאלתר את יתרת כוח החילוץ. לקחתי את המשקפת צפויות על האזור אחר, וכעבורי דקות ספורות הגיע בחזית טנק דמו "מפלצת" שנע בשטח. ברגע הראשון לא הבינו מה זה, אך בעדרת המשקפת ראיינו כי זהו טנק ועליו עשרה חיילים. התקשרתי לשאול שלו והוא עדען אותו כי הוא חילץ את כל לחומי מועד "פורקן" על גבי הטנק שלו.

סימתי עמו שינוUb מהירות לעבר כוחותינו, בעוד אני מפנה עליו עם הטנק שלו. הבחןתי כי בעקבותינו נע טנק נוסף – טנק הקש"א, אך לא ראיינו את הגמ"שים של פלוגת החרמ"ש י'. ביריתרי עמו הין הגמ"שים, והוא דיווח לי כי כל הגמ"שים נפצעו. לא האמאנתי למשמעו אזני, ובדקתי אותו שוב ושוב, ותשובתו הייתה כי כל הגמ"שים הושמדו על אנשיהם. במקביל, האיש ב' מפקד האוגדה לנעו עם החטיבה לאחורה ציר "עכבי". ערכתי אותו במצב, הבהרתי לו שיש לנו הרבה נפגעים בקרב פלוגה י' ואני מבקש להישאר בשלב זה בשטח כדי לבדוק את הנושא. מפקד האוגדה אישר. לפטע, ראיינו גמ"ש בודד ומפוי ענ לאורך ציר "טليسמן" – כביש איסמעליה – טסה מכיוון מערב למדרחוב. שאלתי את שאל מה פשר הגמ"ש והוא ענה לי כי הקמ"ב' – סgan גדרון אלлад כפץ מהתנק, הילך לבדוק את הגמ"ש המפוי שלא היה בו איש וכי כנראה, הגמ"ש השטיר לפולה י'. נגענו זה חיקק את הדיווח בדבר גורלם של לחומי פולה י'. ערכתי את מפקד האוגדה כי לחומי מועד "פורקן" – 33 – במספר חולצו ללא פג, אולם שללנו מחיר כבד בחילוצם. מאוחר יותר דיווח לי ממח"ט 421 – אל"ם חיים ארת, שחייל פולה י' נחלץ והגיעו לקו כוחותינו. מחיר החילוץ היה כבד ביחסו: חמישה חילוצים, שמתוכם שניים נעדירים, ועוד 21 פצעים, כולל השתייכו לפולה י' של גדור 184.